

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina Stronna w obwodzie samborskim obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, wystawić na gruncie pod N. top. 182 daw., 51 now., z użyciem ofiarowanego ze strony państwa kameralnego raz na zawsze budulec na budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela i utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, sprawić porządki szkolne, czuwać nad czystością szkoły, przystawiać drzewo, które wydawane będzie z lasów kameralnych na opał szkoły i to które nauczyciel kupować będzie na opalenie swojego pomieszkania, a nakoniec płacić każdemu nauczycielowi, który ma pełnię oraz służbę diaka, rocznie 83 zł. 33 c. w. a. i oprócz tego odstąpić mu do użytku dwie włók gruntu położone pod N. top. 182 daw., 51 now.

Na polepszenie tej dotacji zapewnił gr. kat. pleban miejscowy X. Grzegorz Kulczycki na czas swego teraźniejszego plebaństwa roczny dodatek w kwocie 3 zł. w. a.

Okazaną temi ofiarami gorliwość o podniesieniu nauki szkolnej między ludem wiejskim podaje c. k. namiestnictwo galicyjskie z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Część nieurzędowa.

Lwów. 19. kwietnia.

Monitor paryski z 17. b. m. ogłasza konwencyę zawartą między Francją i Meksykiem względem uregulowania warunków okupacji. Francuzi ustąpią z Meksyku jak można będzie najprędzej. Legia cudzoziemska, w liczbie 8000 ludzi, pozostaje przez 6 lat w kraju. Wszędzie gdzie załoga nie będzie czysto meksykańska, przypadnie komenda Francuzom. Zaczawszy od miesiąca lipca będzie Meksyk ponosić koszt utrzymania wojsk stojących w kraju. Ustanowiona dotąd suma wynagrodzenia wynosi 270 milionów franków, które spłacać będzie Meksyk rocznie po 25 milionów; prócz tego ureguluje osobna komisya przypadające poddanym francuzkim wynagrodzenia. — *Pays* donosi, że rząd francuzki będzie na konferencyi nalegał o to, ażeby strony wojujące z rozpoczęciem konferencyi w Londynie zawiesiły kroki nieprzyjacielskie. Lord Cowley miał — jak pisze *La France* — w piątek konferencyę z Cesarzem, która go wielce zadowolniła, a w poniedziałek miał już odjechać do Londynu.

Z Frankfurtu piszą do *Const. Oesterr. Ztg.* z 15. b. m., że większość, jaka się okazała przy powzięciu uchwały związkowej względem udziału w konferencyi, przypisać potrzeba z jednej strony uprzejmej zgodności obudwu głównych mocarstw co do osoby delegata, a z drugiej strony tej okoliczności, że środek ten uważano za odwiekający; weale jednakże nienależy wnosić z tego, jakoby związek niemiecki zgadzał się na zasadę całości monarchii duńskiej.

Garibaldi przebywa dotąd jeszcze w Anglii, a konserwacyjna arystokracja angielska usprawiedliwia w obec Francuzów szumne przyjęcie Garibaldeggo tem, że chciała przeszkodzić, ażeby bohater z pod Aspromonte nie dostał się w ręce radykalnych agitatorów, z czego mogły wyniknąć nieprzyjemne sceny i zakłócenia.

Sprawozdawca dziennika *Times* w obozie duńskim, pan Galenga, jak wiadomo wielki przyjaciel Duńczyków, pisze w ostatniej korespondencyi swojej, że pierwotna ufność Duńczyków w niepokonaną moc pozycyi dypelskiej zdaje się upadać coraz bardziej, a jej miejsce zastępuje obawa i zwątpienie. Wprawdzie — powiada rzeczony korespondent — nieponiosły bastiony dypelskie zbyt wielkiego uszkodzenia; wprawdzie są Duńczycy zdecydowani bronić się do ostateczności; — wszelako upadek Dypplu, jeżeli opatrność niedopomoże cudem, jest na wszelki sposób nieuchronny. Walka może się przeciągnąć jeszcze na kilka tygodni, ale także i za kilka dni mogą Duńczycy doznać tego smutnego losu.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń. 17. kwietnia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Arcyksiąże Franciszek Karol zamierza, jeżeli postłuży pogoda, wyprawić w dniu 1. maja w ogrodzie cesarskim Prateru festyn majowy, w którym będą brać udział wszyscy członkowie rodziny cesarskiej.

Jego Excelencya minister marynarki otrzymał następujący bilet własnoręczny:

„Kochany baronie Burger! Występując z marynarki wojennej Jego Mości Cesarza radbym pozostawić cię, do którego przez długie lata należałem, dowód Mojej zyczliwości, i ofiaruję w tym celu kapitał w sumie 10.000 zł. na fundacyę z przeznaczeniem, ażeby przypadające od niego procenta rozdzielono co roku pomiędzy sześciu najstarszych inwalidów marynarki z szarzy podoficerów.

Oddaje tedy Waszej Excelencyi rzeczoną sumę z prośbą, ażebyś zarządził korzystne jej ulokowanie i zajął się potrzebną do zamierzonej fundacyi czynnością urzędową, przyczem postanowiam jeszcze, ażeby prawo nadawania w tym względzie przysługiwało każdemu komendantowi marynarki.

Miramare, 10. kwietnia 1864.

Arcyksiąże *Ferdynand Maximilian* m. p.

(*Austriacki korpus ochotników dla Meksyku.*) W sprawie meksykańskiego korpusu ochotników z Austrii donosi *Milit. Ztg.* że w tej chwili obraduje właśnie pod prezydencyą zastępcy ministra wojny, Fml. barona Schillera osobna komisya, ażeby ułożyć bliższe warunki i postanowienia, osobliwie co do wstępowania oficerów z c. k. armii, które przedłożone będą do najwyższego potwierdzenia, poczem ogłoszony zostanie cały projekt wstąpienia do tego korpusu oddziałom wojsk cesarskich. Oficerowie, którzy chcą wstąpić do tego korpusu, muszą być wolnego stanu i krani będą z czynnego stanu służby; szeregowcy dobrej kondyty przyjmowani będą wtedy tylko, jeżeli uczynili zadość obowiązkowi służby wojskowej w Austrii, lub uwolnieni są od rekrutacyi. Chociaż dotąd nadeszły już tak w drodze prywatnej jako też na ręce ministerstwa marynarki liczne prośby o przyjęcie do tego korpusu, niestąpiło jeszcze, wyjąwszy kilka pojedynczych wypadków, żadne potwierdzenie przyjęcia ze strony cesarskiego rządu meksykańskiego.

(*Wydalenie.*) Sprowadzonych tu wczoraj z rana koleją póżnocną z Krakowa powstańców polskich wyprawiono dziś koleją zachodnią do Salzburga, z kąd będą jako cudzoziemcy wydaleny za granicę.

Gazeta wieczorna wiedeńska z dnia 16. kwietnia zamieściła artykuł następujący:

„O ile znany jest rezultat ostatniego głosowania w sejmie związkowym niemieckim, możemy w nim widzieć zaspokojającą rekojmie przyszłości a mianowicie pomyślnego rozwoju prac konferencyi. Jeżeli Niemcy żywo się przejmą tą myślą, iż znane dalej sięgające życzenia mogłyby jedynie być dopięte albo raczej szukanę na drodze wojny europejskiej, jeżeli pozbędą się mylnego przekonania, iż życzenia te, tak jak niektórzy optymistyczni politycy z początku wojny twierdzili, jedynie przez walkę z Danią urzeczywistnione być mogą, jeżeli zważą ogromne ofiary jakieby kosztowała walka Niemiec z połową świata, to można mieć nadzieję, iż pogląd jaki pozyskał większość w sejmie związkowym zwolna z nieprzeparą siłą i w dalszych kółkach rozszerzać się będzie.“

„Chociaż zaś dotąd są tylko domniemania bez praktycznej treści, które obiegają o doniosłości negocyacyi między obiema mocarstwami zachodnimi na nowo rozpoczętymi, chociaż przekonani jesteśmy, iż w radzie dwóch wielkich gabinetów przeważy umiarkowanie, opierające się na potrzebie utrzymania pokoju, to jednak ze wszystkiego tego wynika dla Niemiec ważna nauka, ażeby w przyszłości zaufanie swe głównie w dwóch wielkich mocarstwach niemieckich pokładały. Tak jak fakt, iż mocarstwa te mienie i krew dla celów niemieckich poświęcały, niezatarty zawsze pozostanie, tak też rozumie się samo przez się, iż one tylko rzetelnie i trwale rekojmie dla dobra Księstw za konieczny warunek zawarcia otwartych negocyacyj uważać będą. Nierozdzielność Księstw, stosunek ich opiekuńczy z Niemcami, autonomia nie tylko polityczna lecz i administracya, te są punkta kierujące od których niemieccy członkowie konferencyi nie odstąpią.“

(*Wiadomości z placu boju.*) Z placu boju nie doszły jeszcze oczekiwane stanowcze wiadomości. W krótkim jednak czasie spodziewać się ich można. Idzie tylko o to czyli Duńczycy szturm oczekiwac będą, lub też czyli nocą nie wyniesą się na wyspę Alsen. Z słabego oporu w ostatnich dniach możnaby się spodziewać rychłego opuszczenia szanów dypelskich. Zdaje się, iż ciężkie działa przeniesli już do baterji nadbrzeżnych i zastąpili je arylem polową; z tąd pochodzi słaby ogień w ostatnich dniach. Odkąd nowe pruskie baterje na lewym skrzydle w pobliżu Rakiebil plac między szanami a przesmykiem alsenskim ostrzeliwać mogą, pozycya Duńczyków stała się nader krytyczną. Z dzienników kopenhagskich widzieć można, iż starają się przygotować publiczność do opuszczenia szanów. Jeżeliby zaś wojskom sprzymierzonym nie udało się dostać na wyspę Alsen wspólnie z uciekającymi Duńczykami, to zdobycie wyspy połączoneby było z wielkimi trudnościami. Duńczycy przygotowali się na obronę przesmyku, a flota ich walną im w tej mierze oddać może przysługę.

(*Wystawa w Dunedin.*) *Gazeta Wiedeńska* zamieszcza następujące obwieszczenie: Według oznajmienia tutejszego posełstwa angielskiego rząd Nowej Zeelandyi postanowił urządzać międzynarodową wystawę pódów gospodarstwa wiejskiego i przemysłu w Dunedin w prowincyi Otago, i otworzyć ją w pierwszy wtorek miesiąca stycznia 1865. Osoby zyczące sobie wziąć udział w tej wystawie mogą dowiedzieć się o warunkach w c. k. ministerstwie han-

du i rolnictwa, tudzież w izbach handlowo-przemysłowych w Wiedniu i Pradze.

(*Odjazd Cesarza Jego Mości meksykańskiego z małżonką.*) Tr. Ztg. z 14. b. m. donosi co następuje o odjeździe Cesarza meksykańskiego i Jego małżonki:

Czterema osobnymi pociągami kolei żelaznej, powozami i pieszo przybyło przeszło 10.000 widzów do Miramare, i zebrał się w ogrodzie, aby być obecnymi odjazdowi cesarza Maksymiliana i cesarzowej Charlotty, i wznieść ostatni okrzyk pożegnalny na cześć Ich ces. Mości. Namiestnik Br. Kellersperg przybył także chociaż władze nie brały przybycia członkowie rządowego udziału. Koło godziny 1. zaczęli przybywać członkowie rozmaitych korporacji i deputacyi którzy zostali przypuszczeni do audyencyi pożegnalnej, i byli przyjmowani przez hr. Bombelles, który ich wprowadził do apartamentów. Koło godziny wpół do 2. przybyło 6 parowców, które odeszły z Tryestu. Drugim pociągiem osobnym przybyła straż honorowa z pułku piechoty Arcyksięcia Franciszka Karola z sztandarem i muzyką, i stanęła wraz z miejskim chórem muzycznym w miejscu wylądowania. O godzinie w pół do 2giej Margrabia Corrio wprowadził rozmaite korporacje do sali audyencyonalnej, a w kilka chwil przybyli tamże Ich ces. Moście. Cesarz był we fraku, z wielkim krzyżem orderu Guadeloupe na piersiach, cesarzowa w czarnej sukni jedwabnej i okrągłym kapeluszu. O godzinie 2. Najjaśniejsi Państwo mijając niezliczone tłumy ludu, opuścili zamek, i wśród donośnych okrzyków wsiadli do wspaniałej barki, która Ich powiozła na pokład „Novary“. Działa Bellony salutowały. Majtkowie wołali hurra, a w kilka minut później cesarz meksykański był już na pokładzie okrętu, który ma go powieźć do nowej ojczyzny. Dostrzeżono, że pożegnanie musiało być bardzo smutne dla Jego cesar. Mości, i widocznie nie mógł się wstrzymać od łez. Cesarzowa była także smutna. W dziesięć minut później „Novara“ wraz z całym orszakiem popłynęła wzdłuż portu, i wkrótce straciła ją z oczu ludność stojąca na brzegu. Gdy okręta „Fantasie“, a za nią „Novara“, „Themis“ i 6 parowców Lloyda płynęły koło baterii nadbrzeżnych powitano je wystrzałami działowymi, jak równie z kasztelu. Na wszystkich tamach portowych, i wzdłuż brzegów pomimo wiatru znajdowało się mnóstwo widzów.

Berno, 13. kwietnia. (*Kolej żelazna przez Alpy.*) Sprawa kolei żelaznej przez Alpy do Włoch jest obecnie najważniejszą kwestyą w Szwajcaryi. Przedłożono trzy projekta sobie przeciwne: poprowadzenie kolei przez górę St. Gotarda, przez Simplon i przez Lukmanier. Pan Stämpfli, który swoje stanowisko w radzie związkowej porzucił dla objęcia korzystniejszej dyrekcji banku, ale pomimo tego wywiera zawsze wielki wpływ na sprawy Szwajcaryi, jak niemniej jego alter ego, a terażniejszy wiceprezydent rady związkowej Schenk, tudzież Escher i inni bronią uporczywie projektu poprowadzenia kolei przez górę St. Gotarda, i Schenk postawił niedawno w radzie związkowej wniosek względem uprzywilejowania i udzielania subwencji na ten projekt, za którym, a mianowicie za wykonaniem którego przez kolej centralną i północno-wschodnią, oświadczyło się 13 kantonów na konferencyi odbytej w miesiącu wrześniu w Lucernie. Dyskusya nad tym wnioskiem była niezmiernie ożywiona, i ciągnęła się przez sześć posiedzeń rady związkowej; nareszcie odrzucono go dn. 2. kwietnia. Natomiast powzięła rada związkowa następującą uchwałę: Zawiadomić rząd Anglii, Włoch, Bawaryi, Wirtembergii i Badenu o konwencyi z 30. września 1863, prosić je aby zwróciły uwagę na usiłowania ku połączeniu Szwajcaryi z Włochami koleją idącą przez Alpy, i oświadczyć im gotowość rządu szwajcarskiego do wejścia w układy względem zbudowania kolei przez Alpy, albo w imieniu kantonów reprezentowanych na konferencyi w Lucernie, które były za projektem poprowadzenia kolei przez górę St. Gotarda, albo w imieniu kantonów St. Gallen i Graubündten na rzecz projektu budowy kolei przez Lukmanier. Za projektem wytyczenia kolei na Simplon jest głównie kanton Waadt. Delegowani kantonów St. Gallen, Graubündten, Wallis, Genewa, Glarus, Alpenzell i Waadt popierających projekt poprowadzenia kolei przez górę St. Gotarda, odbyły niedawno konferencyę w St. Gallen, i wystosował memoriał do rady związkowej, który nie był bez wpływu na wyżej wspomnianą uchwałę. Tymczasem w Londynie utworzyło się stowarzyszenie kolei żelaznych środkowej Europy, z kapitałem 35 milionów franków, które chce objąć budowę kolei żelaznej przez Alpy.

Anglia.

(*Pobyt Garibaldeggo w Londynie.*) Z Londynu piszą, iż Garibaldi ciągle jeszcze zajmuje publiczność angielską. Z synami swemi z p. Seely odwiedzał lorda Palmerstona w Cambridge-house, potem pojechał z księciem Southerland do Chiswich, letniego mieszkania matki księcia, gdzie proszony był na śniadanie; między gośćmi zaproszonymi znajdowali się książę Argyll, Earl Shaftesbury, Earl Russel, Earl Clarendon, Mr. Gladstone i wiele dam. Na pamiątkę tych odwiedzin Garibaldi na prośbę księżny zasadził cedr na dziedzińcu zamkowym. Wróciwszy do Londynu przyjmował księcia Wellingtona, lorda Harrowby, Lorda Mayora londyńskiego i inne osoby, później zaś odwiedził p. Stansfielda. W sobotę mają być dla niego dane bankiety w pałacu krzyształowym. Zastępuje na uwagę, iż rząd sardyński wcale niechętnie patrzy okiem na tak huczne manifestacje sympatyi angielskiej dla zwyciężonego pod Aspromonte. Dziennik ministerjalny *Opinione* dziwi się tym oznakom uwielbie-

nia dla człowieka, który ani pod względem militarnym, ani pod względem politycznym nie dostąpił tej sławy, co inni przed nim. Stronnictwo rządowe w Turynie radoby uważać Garibaldeggo jako ulaskawionego buntownika przeciw prawemu (??) rządowi.

Francya.

Paryż, 15. kwietnia. (*Posiedzenie ciała prawodawczego. — Różne wiadomości.*) Ciało prawodawcze po dłuższej przerwie obradowało dziś nad projektem do prawa względem poboru do wojska 100.000 ludzi. Przeciwko projektowi do prawa wystąpił z opozycyą p. Piccard. Zdaniem jego rząd sam jeden nie powinien mieć prawa wypowiedzenia wojny, zostawiając reprezentantom kraju tylko prawo pochwalania niespodzianek z którymi wystąpi: kraj sam powinien brać pod rozwagę prawdziwe swe interesa, na tej tylko drodze sytuacja pokojowa ustalić się może. Następnie mocno przemawiał za Polską i żądał się na krwawy ucisk którego doznaje. W końcu żądał ażeby pobór roczny do 80.000 ludzi ograniczony został.

Komisarz rządowy, generał Allard, bronił projektu rządowego. Francya utrzymując armię 600.000 ludzi gotowych do boju, nie może się obejść bez rzeczowego poboru 100.000 ludzi. W dzisiejszej sytuacji Europy byłoby nierozważnem osłabiać siły kraju i strącać Francyi z wielkiego stanowiska na którym stała. Mowca wspominał dalej o odnawianiu kapitulacji wojskowej, twierdząc iż przy obecnem urzędzeniu zółd podnosi się do wysokości jednego franka dziennie. Po panach André, Glais-Biscain, Havrincourt i Nesle, z których każdy występował w obronie poprawki przez siebie wniesionej, zabrał głos minister stanu, Rouher, i zapowiedział, iż rząd w przyszłej kadencyi złoży projekt do prawa względem uwolnienia od służby tych, których bracia na dłuższy czas się do służby wojskowej zaciągnęli. Pozem projekt do prawa przyjęty został.

Cesarz meksykański przybyć ma do Rzymu dnia 19. b. m. na jutro zaś udać się ma w dalszą drogę do Meksyku.

Lord Clarendon wrócić ma do Londynu w poniedziałek 18. b. m.

Cesarz Francuzów 16. b. m. przyjmować ma posła meksykańskiego, p. Hidalgo.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 15. kwietnia. (*Protokoły komisji wyznaczonej do siewidowania ksiąg Towarzystwa kredytowego. — Sprostowanie mylnego doniesienia. — Wiadomości z prowincyi.*) *Dzien. pow.* ogłasza w urzędowej części swojej dwa protokoły komisji, wyznaczonej przez Namiestnika Królestwa do sprawdzenia działów Towarzystwa kredytowego ziemskiego, jeden o rewizyi odbytej w kasie głównej dyrekcji, a drugi o rewizyi w kasie szczegółowej tego Towarzystwa. W obudwu kasach znaleziono wszystko w jak największym porządku, poczem odjęte zostały zaraz wszystkie pieczęcie z kas i gmachu Towarzystwa kredytowego i biera jego wróciły do zwykłej pracy.

Ten sam *Dzien. pow.* pisze:

Warszawski korespondent *Ruskiego Inwalida*, w następujący sposób prostuje omyłkę jaka się wkradła do jednej z jego korespondencyi, o spotkaniu generała Roznowa z jednym z jego podwładnych urzędników: „Generał Roznow przejeżdżając niedawno po Krakowskiem przedmieściu, spotkał jednego z swych urzędników w ubraniu nie mundurówem, i na drugi dzień w bierze zrobił mu co do tego uwagę, dodawszy zartem, na drugi raz będzie się wstydział odpowiedzieć na jego ukłon, żeby przez omyłkę nie ukłonił się jakiemu członkowi rządu narodowego, lub szewcowi - sztyletnikowi. Oprócz tego nie było. Urzędnik został w służbie, a o wydaleniu go, nie było nawet mowy. Jeżeli generał Roznow wymaga od urzędników, aby chodzili w mundurach i na ulicy nie pokazywali się w ubraniu cywilnem, to dla tego, że w ogóle tutejszy obiór cywilny i kapelusze mają rewolucyjne znaczenie. Jeżeli urzędnik nie chce nosić zwyczajnego wysokiego kapelusza, to nie ma prawa wyrzekać się czapki mundurowej z kokardą. Taki środek tem jest właściwszy, że urzędnicy dosyć jawnie stawali po stronie buntów, a wielu i dotychczas gotowiby byli podtrzymywać go razem z księżmi“.

Nakoniec podaje jeszcze ten dziennik następujące wiadomości z prowincyi:

Czytelnikom naszym dawno już wiadomo, że dowódcą bandy w gub. Radomskiej, Rembajto (pseudonim), dobrowolnie stawił się przed naszym naczelnikiem wojennym Hrubieszowsko - Zamojskiego okręgu. Od tego czasu krążyły różne o nim wieści: gazetciarze zagraniczni, nawet podejrzewali czy rzeczywiście stawił się on z pokorą. Możemy oświadczyć, że Rembajto, — dymisjonowany podporucznik Symbirskiego pułku piechoty, Adam Koszka, od 29go marca (16go kwietnia) znajduje się w Aleksandrowskiej cytadeli.

(*Stosunki powstania.*) Korespondencya z Warszawy z 14go b. m. zamieszczona w *Nordd. Allg. Ztg.* konstatuje, że w Królestwie stosunki polityczne zaczęły się polepszać, odkąd usiłowanom rządowi powiodło się złamać organizację podziemnego rządu, i wykonanie jego dekretów przeszkodzić przez uwięzienie agentów organizacji. Nadaremno zagraniczna propaganda rewolucyjna usiłuje odzyskać w kraju dawny wpływ, środki postrachu, groźby ekzekucyi przez zandarmów wieszających, już się zażyły. Właściciele dóbr i włościanie pragną spokoju.

Dalej pisze korespondent:

Właściwi powstańcy znajdują się jeszcze tylko w gubernii Radomskiej, gdzie położenie kraju sprzyja ich pobytowi tamże, ale nie mogą organizować się w ukryciu, ponieważ wojsko ściga ich ciągle i rozprasza. Są to ludzie pozbawieni środków utrzymania, a za leniwi do pracy, którzy włościanę przekładają nad uczciwy zarobek. Ochotników nie przybywa już z Galicji. Propaganda usiłuje wprawdzie utrzymywać mieszkańców w zburzeniu pogłosekami, że w maju b. r. wybuchnie powstanie w Galicji, Węgrzech, Włoszech i Księstwach Naddunajskich, a wówczas Polska otrzyma pomoc. Ludność jednak jest nasycona agitacyami, a straciła już nadzieję pomocy z zagranicy.

Rosya.

Petersburg, 8. kwietnia. (Wystawa agronomiczna.) Za staraniem cesarskiego moskiewskiego towarzystwa gospodarstwa wiejskiego, z najwyższego rozkazu ma być otwarta w Moskwie we wrześniu r. b. ogólna dla całej Rosji wystawa ruskich płodów gospodarstwa i przemysłu wiejskiego.

(Stan armii rosyjskiej.) Ruski Inwalid podaje następujące wiadomości o składzie armii rosyjskiej: W roku 1863 większa część wojsk naszych znajdowała się na stopie pokoju, a pewna część złożona była tylko z kadrów, gdy rokosz polski i obawa wojny europejskiej spowodowały rząd do ukończenia armii na stopę wojenną, przyczem zniesiono dawny system rezerwów i wprowadzono nową organizację; tym sposobem bojowa siła nasza doprowadzona została do stanu zupełnie odpowiedniego potężnej obronie.

Na dowód przytaczamy wykaz ułożony podług sprawozdania:

I. wojsk ruchomych:

	Na początku r. 1863 było	Na wiosnę 1864 r. jest
Piechoty	364.422	694.511
Jazdy (regular.)	38.306	49.183
Artylerji	41.734	48.773
Saperów	13.413	16.203
Razem wojsk polowych	457.876	808.670

II. Wojsk bojowych miejscowych:

W batalionach liniowych	80.455	74.561
W pułkach fortecznych	—	23.472
W artylerji twierdz	19.830	29.892
Razem	100.285	127.925

III. Rezerw. wojsk wewnętrznych i niefrontowych:

Rezerw wszelkiej broni	87.350	38.518
Straży wewnętrznej	129.262	423.161
Komend niefrontowych	32.390	30.200
Żandarmów	3.994	6.511
Wojska instruceyjnego	1.040	990
Razem	254.036	199.380

Ogół wojsk regular. 812.196 1.135.975

IV. Wojsk nieregularnych, w końcu r. 1863 znajdowało się w czynnej służbie 177.460.

Ten szereg cyfr dostatecznie wyjaśnia własność reform dokonanych w armii regularnej. Liczba wojsk nie mających przeznaczenia bojowego nie powiększoną a zmniejszoną została, po przeniesieniu pewnej części do wojska polowego. To zaś ostatnie powiększone zostało właśnie w tych oddziałach, które mają stać na linii bojowej. Na 1.136.000 regularnego wojska będziemy mieli 936.000 bojowego, a w tej liczbie około 808.000 wojska właściwie czynnego, gotowego do polowej wojny, dobrze uzbrojonego i wyćwiczonego pod każdym względem. Podobnej regularnej siły bojowej nie mieliśmy w żadnej z poprzednich kampanii.

Spodziewać się należy, że ta armia, wsparta masą lekkiej kawalerji kozaków, powołanej tymczasowo w liczbie 991 szwadronów (sotni), zupełnie będzie dostateczną dla zapewnienia bezpieczeństwa naszego. Nie myślimy wcale zachwycać się temi cyframi, wiemy, że one są lubo czasowo ciężarem dla kraju; ale cieszymy się, że z organizacją armii, dokonaną podług systemu przyjętego we Francji i innych państwach europejskich, nasza siła bojowa będzie rzeczywista, o której nie można będzie powiedzieć, że istnieje tylko na papierze, (ce fameux million de soldats n'existe en réalité que sur le papier. (Wołowski. Revue des deux Mondes. 15. Janvier 1864).

Turecja.

(Spisek przeciwko księciu Michałowi serbskiemu.) Z Belgradu donoszą, iż największą uwagę wzbudza tamże proces wytoczony kilkunastu osobom, które w końcu przeszłego roku uwięziono jako podejrzanych o spisek przeciwko rządowi panującego księcia Michała Obrenowicza. Na czele spiskowych stać mają senatorowie Maistorowicz i Jakowicz, znani nieprzyjaciele domu Obrenowiczów. Już w roku 1859, kiedy książę Miłosz Obrenowicz na nowo objął rządę Serbii, stronnictwo to starało się o stracenie go z tronu. Gdy w roku przeszłym nadzwyczajna słupeczyna zwołana była miała, Jankowicz starać się miał pokatnie o to, ażeby ta słupeczyna uchwalila wotum nienawiści dla księcia Michała obecnie panującego. Wiadomo, iż rząd cofnął zamierzone zwołanie nadzwyczajnej słupeczyny. Wątpią jednak, ażeby rząd dostarczyć mógł do-

stateczne dowody przeciwko Jankowiczowi i Majstorowiczowi, tak, ażeby sądownie skazani być mogli.

Kronika.

(Aresztowania.) Dnia 15go b. m. za przybyciem pociągu do dworca kolei przetrzymano tamże ze względów politycznych właściciela dóbr B. i m. i. zeziono przy nim oprócz znacznej sumy pieniężnej wielką ilość blankietów na karty legitymacyjne. Dnia 16go b. m. za przybyciem pociągu rannego aresztowany został pewien podejrzany cudzoziemiec, przy którym znaleziono fałszywe dokumenta podrózne, podobnież dnia 17go przed południem aresztowano izraelitę przybywającego z zagranicy, który oprócz znacznej kwoty pieniężnej w złoście miał przy sobie także fałszywy dokument podrózny.

— Przed niejakim czasem donosiliśmy, że w zarosłach dworskich w Borusowie, w powiecie Zabińskim, znaleziono dnia 17go zrana zamordowanego gajowego Józefa Gulę. Pokazało się teraz, że zamordowany padł ofiarą swojej gorliwości w dopełnianiu obowiązków. Przez pilne i ścisłe strzeżenie powierzonych jego pieczy zarosł, ścignął na siebie nienawiść Antoniego Mazura z Biskupie, osławionego sprawcy rozlicznych szkód w lasach okolicznych, i nienawiść ta doszła do tego stopnia, że Mazur wraz z córką swoją i zięciem postanowił odebrać życie Guli, i rzeczywiście wszystko troje przywieźli zamier do skutku dnia 17. marca o świcie, napadłszy na swoją ofiarę znieścacka. Tegoż samego dnia wójt z Biskupie wysłodził sprawców i stawił przed sądem, gdzie się do winy przyznali. Zamordowany zostawił wdowę z dziewięciorgiem drobnych dzieci; losem tychże, jak zapewniają, zajął się właściciel dóbr, u którego Gula zostawał w obowiązku.

(Matycy słowiańska.) Dnia 11go b. m. odbyło się w Lublinie zgromadzenie patriotów słowiańskich w sprawach zaszczyconej najwyższem zatwierdzeniem słowiańskiej „Matycy“, na którym zajmowano się głównie niektórymi zmianami statutów zarządzonemi przez rząd. Te zmiany dotyczące głównie dodtku, że stowarzyszenie nie może zajmować się polityką, i że członkowie przyjmować się mający muszą być nienaganni, tudzież że cudzoziemcy tylko za przyzwoleniem rządu mogą być wybierani na członków honorowych. Zmasta biblioteka „słowiańska“, której założenie ma być zamierzone, położono: biblioteka odpowiadająca celom stowarzyszenia. Szefem prowizorycznym mianowano barona Antoniego Cois, jego zastępcą zaś Leona Voncina, Dr. teolog i. Notaryusz Dr. Zupane jest kasyerem.

(Dziki koń na kolei.) „P. Naplo“ donosi o następującym szczególniejszym wypadku, który był powodem spóźnienia się pociągu kolei z Łaznej jadącego z Czegled do Pesztu. Zaczawszy od Monor, dziki koń biegł po kolei przed lokomotywą, i pociąg dopędziwszy go, musiał się wstrzymać, aby wjeżdżając na niego nie wyskoczył z szyn. Konduktor dla odstraszenia konia wypuszczał z maszyny ogień i parę, tudzież świst donośny. Koń rzeczywiście przestraszył się i odhniął, ale pozostał na kolei, i gdy go znówu dopędzono, masiano używać tego samego środka, lecz znówu z tym samym skutkiem i tak ciągle aż do Steinbrachu, gdzie nareszcie koń opuścił kolej. Pociąg spóźnił się z tego powodu o pół godziny.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Przemysł, 6. kwietnia. W drugiej połowie z. m. były na targach w obwodzie Brzeżańskim następujące ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:					
	Przemysł	Jaroslaw	Jaworów	Moskiska	Sąd, Wisznia	Nizankowice
	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.
	waluta austriacka					
Mec pszenicy	2 74	2 91	2 40	2 75	2 71	2 40
„ żyta	1 72	1 55	1 50	1 45	1 40	1 50
„ jęczmienia	1 45	1 30	1 20	1 25	1 23	1 30
„ owsa	1 25	1 26	1 20	1 20	1 15	1 10
„ hreczki	1 86	2 30	1 50	—	1 25	—
„ kukurudzy	—	—	—	—	—	—
„ ziemniaków	56	75	50	45	39	—
Cetnar siana	1 83	1 40	1 60	1 20	1	1 40
„ wehny	—	95	—	—	—	—
„ nasienia koniezu	—	38	—	—	—	—
Sąg drzewa twardego	7	7	8	8 50	6 50	7 60
„ „ miękkiego	5 20	6	5 50	5 60	4 50	6 20
Funt mięsa wołowego	15	12	11	10	11	10
Mas ekowity	50	82	60	40	54	95

(Akcje galicyjskiej kolei żelaznej.) Kurs tych papierów chwycie się od kilku miesięcy niżej pari, nie tylko z powodu mniejszych rezultatów ruchu, lecz także z powodu zbliżenia się terminu płacenia rat. Ostatnich dni kurs tych akcji podniósł się nagle z 197 na 220 i odbył na giełdzie był bardzo ożywiony. Przyczyną tego wzrostu jest tylko pewność, że budowa kolei ze Lwowa do Czerniowic będzie zaczęła i według preliminarza wykonana, ponieważ są już na to fundusze; to przedłużenie linii będzie wielce pożytecznem dla handlu galicyjskiego, i naturalnie przysporzy mu znaczna ilość towarów frachtowych ze wschodu. Giełda i akcyonaryusze słusznie liczą na te nadzieje, i ztąd ożywia się popyt o te przez dłuższy czas zaniedbane papiery. Kolej północna nie-

watpliwie zyska także na dowozie przez przedłużenie kolei galicyjskiej do stolicy Bukowiny, i granic Mołdawii. Z tego samego powodu kurs akcji kolei północnej podniósł się ostatnich dni z 1820 na 1870. Budowa kolei czerniowieckiej umozebniona przez zapewnioną jej subwencję z funduszów państwa, nastrecza więc już korzyści tak przez podniesienie się papierów, jak przez ożywienie na przyszłość zaufania do przedsiębiorstw kolei żelaznych; pierwszy dowód, że o wiele mniej kosztła budowa, i wysokość subwencji jak raczej przyjsie do skutku i swobodne wykonanie budowy zasługiwały na uwagę gdy projekt przyszedł pod obrady.

Ostatnia poczta.

Warszawa, 12. kwietnia. Z Londynu nadeszła tu wiadomość, że tamtejszej ambasadzie rosyjskiej udało się wyszukać w Londynie i skonfiskować prawie wszystkie polskie listy zastawne, skradzione zeszłego roku ze skarbu publicznego w Warszawie.

Hamburg, 17. kwietnia. *Berlingska gazeta* z 15. b. m. donosi: Dziś o świcie był ogień nieprzyjacielski na baterie wyspy Alsen bardzo gwałtowny. Na skrajnem lewym skrzydle ostrzelaliwa nasza piechota roboty nieprzyjacielskie. Zdaje się, że nieprowadzono robót dalej, lecz przedsiębrano tylko naprawy. Dnia 13. b. m. bombardowała bateria na Suwebekshage gwałtownie okęt parowy „Hertha“, który jednak prócz straty 2 poległych nie poniósł żadnego znacznego uszkodzenia.

Tryest, 17. kwietnia. Poczta zamorska przywiozła wiadomość z Kalkuty do 24., a z Bombaju do 29. marca. W dolnych powiatach prezydentwa Bombajskiego zrzadza cholera wielkie spustoszenia. Sprawy w Afganistanie wikłają się coraz bardziej. Dwóch braci Emira Kabulu podniosło oręż przeciw niemu. Obiega pogłoska, że jejcy włoscy w Bokharze zostały ścięci.

Alexandrya, 10. kwietnia. Japońskie poselstwo odplynęło ztąd dzisiaj do Francji.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. kwietnia.

Hotel George: PP. Hr. Komorowski Fran., z Łuczyc.
Hotel europejski: Jędrzejewicz Jul, z Sniatyna.
Hotel angielski: Kownacki Teod., c. k. nadporucznik, z Żółkwi. — Mezczy. c. k. rotmistrz, z Łańcuta. — Hr. Karnicki Teod., z Wołczuch.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. kwietnia.

PP. Wężyk Leon., do Paszkowy. — Baroni Jan, c. k. nadporucznik, do Słowity.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 18. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.20	+ 3.8	76.8	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.95	+ 10.6	50.7	"	"
10. god. wiecz.	326.67	+ 7.1	72.5	połud. wsch.	"

T E A T R.

Dziś w teatrze niemieckim: „Grosses Opera Potpourri“, w dwóch oddziałach. Występ gościnny członków opery włoskiej.

Jutro teatr polski: „Niebezpieczny człowiek“, komedia w 1 akcie przez Walerego Łozińskiego po raz pierwszy. „Wdówka“, komedia w 1 akcie z francuz.: „Wiesław“, sielanka w 1 akcie K. Brodzińskiego, przerobił Kr. Ostrowski.

Kurs lwowski.

Dnia 18. kwietnia

	gotówką		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	35	5	42
Dukat cesarski	5	37	5	43
Półimperyal zł. rosyjski	9	33	9	46
Rubel srebrny rosyjski	1	78	1	82
Talar pruski	1	70	1	73
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	72	90	73	85
" " " m. k. za 100 zł.	76	55	77	50
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } 5% Pożyczka narodowa } Akcy gal. kol. żelaz. Karola Ludwika }	73	02	73	70
	80	82	81	53
	209	—	211	67

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 18. kwietnia.

	zlr.	kr.
5% Metaliki	73	35
5% pożyczka narodowa	81	30
Losy z 1860 roku	96	—
Akcy banku wiedeńskiego	775	—
" " kredytowego	191	70
Londyn, 10 funtów szterlingów	113	25
Dukat pojedynczy	5	43
Srebro	113	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16. kwietnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
A. Państwa	—	—
W austr. wal. po 5%	68.60	68.80
" " bez kuponów	—	—
zwrotny po 5%	96.70	96.90
Z pożyczki narod. z proc.	—	—
od stycznia do lipca po 5%	81.70	81.80
od kwiet. do paźd. po 5%	81.70	81.80
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	73.60	73.80
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	73.60	73.80
dtto. po 4 1/2%	65.—	65.20
dtto. „ 4%	58.—	58.20
dtto. „ 3%	43.30	43.50
dtto. „ 2 1/2%	36.—	38.—
dtto. „ 1%	14.40	14.50
Przez. do wyl. z r. 1839	—	—
całe losy	148.50	149.—
Przez. do wyl. z r. 1839	—	—
piąta część losów	145.25	145.75
Przez. do wyl. z r. 1854	92.80	93.—
Przez. do wyl. z r. 1860	—	—
po 500zł.	96.40	96.50
Przez. do wyl. z r. 1860	—	—
po 100 zł.	96.90	97.—
Renty Como po 42 lir. austr.	17.50	18.—
Wylos. oli. dawn.	—	—
długu państ.	64.—	64.50
" 4 1/2%	64.—	64.50
" 4%	57.—	57.50
" 3 1/2%	50.—	50.50
Przez. do los. chl.	—	—
daw. długu państ.	55.—	58.—
z proc. w kraju	49.—	51.—
" 2%	44.—	46.—
" 1 1/2%	39.—	40.—
dtto. z procent.	71.50	72.—
za granicą	67.25	67.75
" 4%	60.—	60.50

	pien.	towar.
Banatu Tem.	73.—	73.50
Kroacji i Sławonii	72.75	73.25
Galicyi	71.—	71.50
Siedmiogrodu	71.—	71.50
Bukowina	71.—	71.50
Z klauzulą wylos. w r. 1867	72.25	72.75
Lomb. wen. poż. z r. 1859	95.—	96.—
Dług Tyrolu	—	—
" po 5%	58.50	59.—
" 4%	—	—
" 3 1/2%	—	—
Dług Saleburga	—	—
" 3%	58.50	59.—
" 2 1/2%	—	—
Dług Krainy	—	—
" 2%	29.—	30.—
" 1 1/2%	—	—

2. Stan oblig. domestykajn.

Po 3% za 100 zł.	26.—	27.—
" 2 1/2% " 100 "	20.—	22.—
" 2 1/4% " 100 "	19.50	20.—
" 2% " 100 "	17.50	18.—
" 1 3/4% " 100 "	15.50	16.—

3. Akcy.

(Za sztukę.)

Banku narodowego	772.—	774.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	192.50	192.70
Niz.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	603.—	605.—
Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1824.—	1826.—	—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	190.50	191.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	133.—	133.50
Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.50	129.—
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Polud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty 180 zł. (90%)	256.—	258.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	210.—	211.—
Kol. Freszb. Tyrn. l. emis. po 200 zł. m. k.	30.—	40.—
ditto II. emis. po 200zł. m. k.	80.—	85.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	690.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	246.—	248.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górń. po 200 zł. w. a.	140.—	142.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	440.—	441.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	235.—	237.—
Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	387.—	389.—
Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w. a.	469.—	470.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	276.—	280.—
Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	157.50	155.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Banku narod.	—	—
Glet. z r. 1857 po 5%	—	—
10let. „ 1857 po 5%	101.—	101.40
w m. k. przeznaczone do los. po 5%	90.—	90.30
Banku narod.	—	—
na 12 m. 5%	—	—
narod. przezn. do losowania po 5%	85.80	86.—
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	73.—	74.—

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
ditto ditto w srebr. upr. za 100 zł. w. a.	93.—	93.50
Ends. z r. 1862 za 100 zł. wal. austr.	85.40	85.60
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	117.—	118.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	115.50	116.50
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	95.50	96.—
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	90.50	91.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	81.—	81.50
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	96.50	97.—
Lloyda za 100 zł.	89.—	91.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	97.75	98.25
Polud. póln. kolej kom. po 5% za 100 zł.	77.50	78.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	97.75	98.25

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	123.—	123.20
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	90.50	91.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	105.—	109.—
" " po 50 zł. m. k.	49.50	49.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	28.50	29.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	91.—	92.—
Salma „ 40 „	31.25	31.75
Palliego „ 40 „	29.50	30.—
Clarego „ 40 „	28.—	28.50
St. Genois „ 40 „	29.50	30.—
Windischgrätz 20 zł. „	18.75	19.25
Waldsteina 20 „	20.—	20.10
Keglevicha 10 „	14.50	15.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	97.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	95.75	97.—
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	96.90	97.—
Genua za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	85.—	86.—
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 fl. szt.	114.—	114.25
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolac za 100 lir. wl.	—	—
Marsylia za 100 fr.	45.15	45.15
Paryż za 100 fr.	45.20	45.25
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—
Kursy	—	—
Dukaty ces. men.	5.45	5.46
ditto pełnej wagi	5.45	5.46
Korona	15.80	15.85
20frankówka	9.19	9.20
Rosyjski imperyal	9.4.	9.45
Talar związkowy	1.71	1.71 1/2
Srebro	113.75	114.—
Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.	—	—